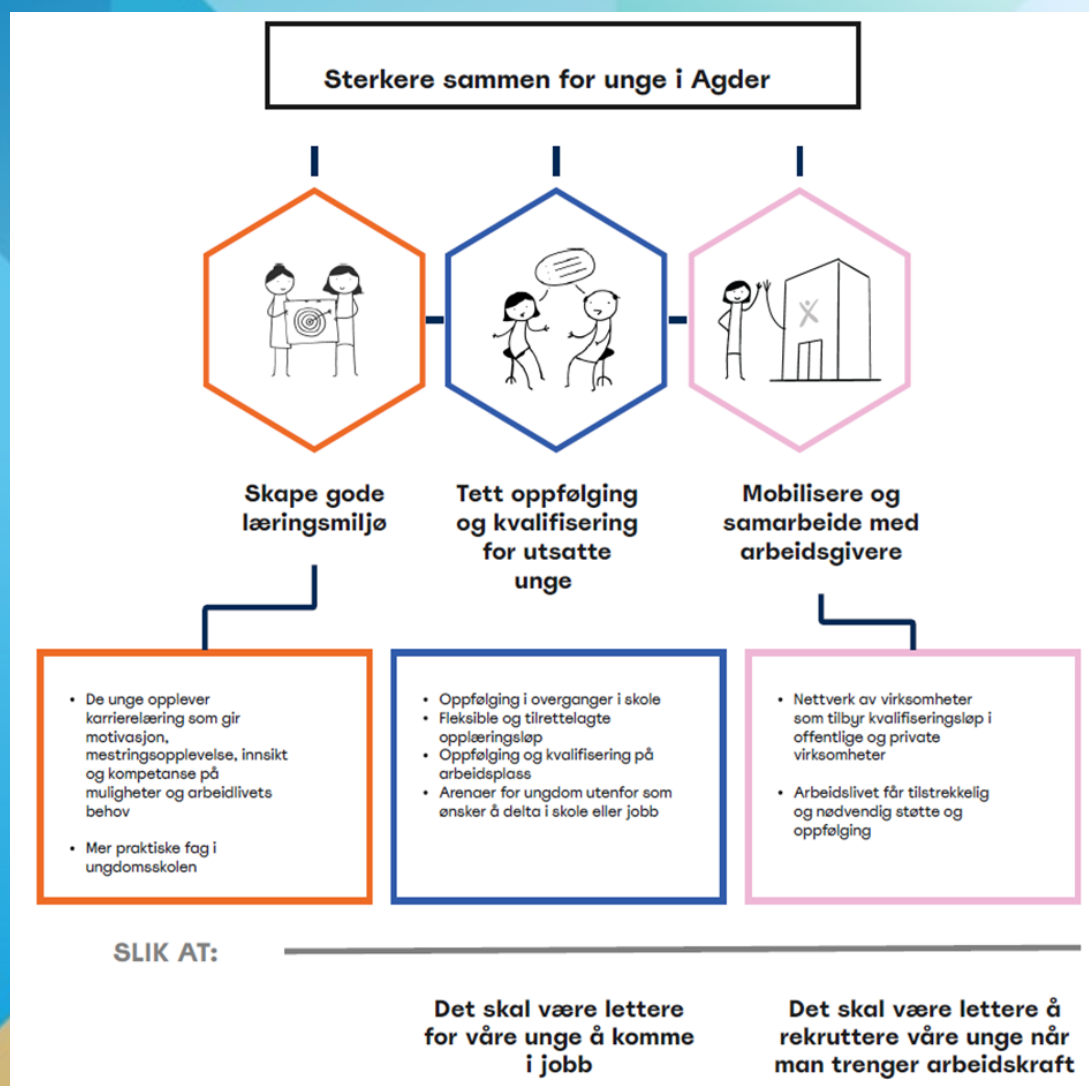

Ung i Agder – statusrapport mai 2025

Samhandling om forebygging av varig utenforskap

Utarbeidet av Marianne Lorentzen og Kari Veggeland

Innholdsfortegnelse

1	Innledning og bakgrunn	3
2	Prinsipper og samarbeid på tvers som fundament for satsingen	5
3	Satsingsområder	5
3.1	Skolen og arbeidslivet som arena for inkludering og kvalifisering	6
3.2	Tett oppfølging av ungdom og etablering av kvalifiserende møteplasser	7
3.3	Forpliktende samarbeid med arbeidslivet	8
4	Status – østre Agder	8
4.1	Bakgrunn og ståsted	8
4.1.1	Ungdomsveiledertjenesten	9
4.1.2	Kvalifiserende møteplasser	9
4.2	Satsing videre	10
4.3	Samarbeid	11
4.3	Utfordringsbilde	11
5	Status – Kristiansand	12
5.1	Bakgrunn og ståsted	12
5.2	Satsing videre	13
5.3	Samarbeid	14
5.4	Utfordringsbilde	14
6	Status – Setesdal	15
6.1	Bakgrunn og ståsted	15
6.2	Satsing videre	15
6.3	Samarbeid	16
6.4	Utfordringsbilde	16
7	Status – Lindesnes	16
7.1	Bakgrunn og ståsted	16
7.2	Satsing videre	17
7.3	Samarbeid	17
7.4	Utfordringsbilde	17
8	Status – Lister	17

8.1	Bakgrunn og ståsted	17
8.2	Satsing videre	18
8.3	Samarbeid.....	18
8.4	Utfordringsbilde	19
9	Oppsummering – status hele Agder.....	19
9.1	Finansiering.....	20
10	Veien videre og forslag til opptrappingsplan.....	20
10.1	Forslag til opptrapping av fylkeskommunale ungdomsveiledere i perioden 2026 – 2027	21
10.2	Forslag til opptrapping av fylkeskommunens bidrag til samarbeid om Kvalifiserende møteplasser	22
10.3	Opptrappingsplan – estimerte kostnader	22

1 Innledning og bakgrunn

Vi står overfor store samfunnsutfordringer i årene som kommer. Andelen eldre egder øker i mye større grad enn egder i arbeidsfør alder. For å opprettholde viktige og kritiske velferdstjenester i samfunnet trenger vi all tilgjengelig arbeidskraft vi kan få. I dag er nesten 20 prosent av innbyggerne i arbeidsfør alder ikke i arbeid. Denne arbeidskraftreserven må vi ta i bruk. Agder trenger hver eneste ungdom inn i fremtidens arbeidsstyrke. En prioritert oppgave vil derfor være å kvalifisere alle unge for å sikre varig inkludering i samfunn og arbeidsliv.

Regionplan Agder 2030 løfter blant annet frem følgende utfordringer:

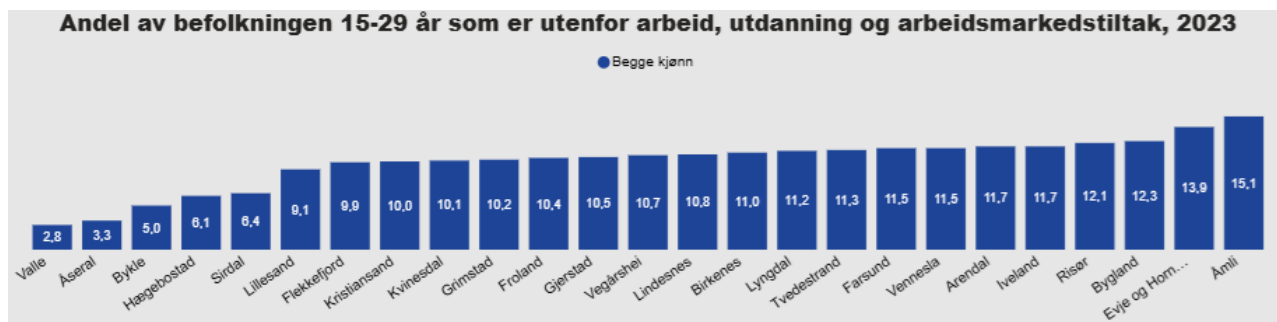
- Behovet for arbeidskraft er stort, samtidig står mange utenfor arbeidslivet
- Vi må sikre god helse og gode oppvekst-vilkår for barn og unge for å lykkes på sikt
- Innsatsen for barn, unge og eldre må økes, men handlingsrommet i offentlig sektor blir mindre. Interkommunalt samarbeid er viktig

Utfordringen med ungt utenforskap har vært stor over flere år i Agder. Tall fra 2023 viser at 10,5% av ungdom mellom 15-29 år var utenfor arbeid, utdanning eller arbeidsmarkedstiltak i Agder (NEET -tall fra Agdertall.no). Mange av disse vil kunne utgjøre en arbeidskraftreserve som Agder trenger. Det vil være av stor samfunnsøkonomisk betydning å følge opp disse ungdommene slik at de kommer i

varig arbeid.

Tabellen under viser situasjonen i hver kommune samme året.

(kilde Agdertall.no)

Den største utfordringen med ungt utenforskap har i flere år vært i østre del av Agder. Fylkestinget vedtok derfor 2.mai 2022 en spesifikk satsing i denne delen av Agder.

Satsingen ble utvidet til å gjelde hele Agder gjennom vedtaket i fylkestinget 13.desember 2023 på saken «Bedre levekår – satsing på unge i Agder»:

«Agder fylkeskommune skal frem mot 2030 forebygge utenforskap ved å kvalifisere ungdom for arbeidslivet. Fylkeskommunen vil invitere kommunene, arbeidsliv, sosiale entreprenører og NAV til å bygge opp avtaler, struktur og systematikk som sikrer nødvendig samhandling».

I vedtaket er det tatt utgangspunkt i tre satsingsområder:

- Skolen og arbeidslivet som arena for inkludering og kvalifisering
- Tett oppfølging ungdom som står i fare for å avbryte opplæringsløpet og etablering av kvalifiserende møteplasser for ungdom som er utenfor skole og arbeid
- Forpliktende samarbeid med arbeidslivet

Hensikten med denne rapporten er å gi en løypemelding på satsingen så langt, hvilke tiltak som er realisert og hva som er utfordringsbilde. Dette er nødvendig for å gjøre vurderinger og prioriteringer for den videre satsingen.

Det er mange aktører som bidrar til de tre innsatsområdene. Ikke minst bidrar grunnskoler, videregående skoler og arbeidsliv til god kvalitet i opplæring og oppfølging av ungdom. Denne rapporten løfter spesielt frem tiltak og ordninger som dreier seg om hvordan fylkeskommune, kommuner, Nav og arbeidsliv samarbeider om tettere oppfølging av utsatt ungdom

Rapporten gir en oppsummering av status og utfordringsbilder for hver av regionene

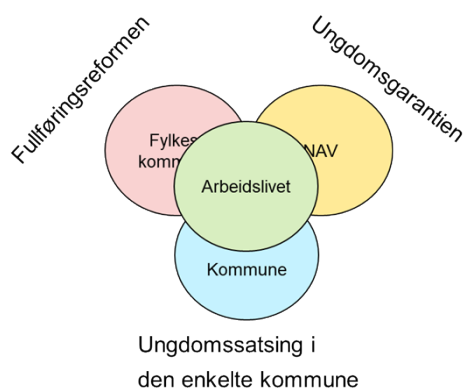
Østre Agder, Kristiansand, Setesdal, Lindesnes og Lister. Rapporten gir også en oppsummering med status for hele Agder og anbefaling om videre opptrapping.

2 Prinsipper og samarbeid på tvers som fundament for satsingen

Det er ungdommen som skal leve i den fremtiden vi nå legger til rette for. Ungdom trenger en positiv fremtidstro om jobb og utdanning. Arbeidsliv trenger kvalifisert og motivert arbeidskraft. Vi har et felles ansvar om å hjelpe de unge med å ta gode valg om utdanning og arbeid og et felles ansvar å signalisere til ungdommen at «Vi har bruk for deg – vi har tro på deg».

Samarbeid på tvers er et fundament og et grunnleggende premiss for satsingen på unge i Agder. Det er mange aktører som skal bidra til å forebygge varig utenforskap hos unge. Ingen løser denne samfunnsutfordringen alene.

Gjennom bedre samhandling skal vi sikre regionen tilgang på kompetanse og arbeidskraft, sikre at ungdom får nødvendig oppfølging slik at de gjennomfører videregående opplæring og kommer i varig arbeid. Dette betyr at vi i fellesskapet må jobbe annerledes, bruke tilgjengelige ressurser inn i fellesskapet på tiltak vi vet virker, bygge opp varige tjenester, felles kompetanse og profesjonsfellesskap og utarbeide avtaler og struktur for samhandling. Nye nasjonale føringer som Fullføringsreformen og Ungdomsgarantien gir retning og forsterker behovet for å samarbeide på tvers.

Gjennom vedtaket i fylkestinget 12. desember 2023 har Agder fylkeskommune påtatt seg rollen som pådriver i denne samhandlingsprosessen.

3 Satsingsområder

For oppfølging av fylkestingsvedtakene fra 2022 og 2023 er det innledningsvis vist til

tre satsingsområder som det jobbes med parallelt. Det er både universelle tiltak som retter seg mot hele ungdomsgruppen og tiltak som retter seg mot mer sårbare og utsatte ungdom.

3.1 Skolen og arbeidslivet som arena for inkludering og kvalifisering

Et trygt og godt skolemiljø er et fundament for elevens trivsel, læring og utvikling. Dette gjenspeiles i overordnet læreplanmål *«Elevene skal oppleve skoleårene som en god og trygg plattform som gir dem verktøy til å være en medborger i det samfunnet der de lever sine liv, med verktøy for å møte livets opp- og nedturer, inkludert det å ta gode valg for seg selv, og bli akseptert for den du er»*

I hele Agder jobbes det daglig med dette målet på hver skole. Videregående opplæring gjennomføres også i bedrifter. De samme prinsipper om inkludering og samarbeid for å oppnå gode lærings og arbeidsmiljø legges til grunn. Kan vi jobbe enda mer enhetlig og systematisk på dette området?

Det er de siste årene gjort flere vedtak i både hovedutvalg og fylkesting som forsterker ansvaret og innsatsen på de videregående skolene, hever kvaliteten på karriereveiledningen og samarbeidet mellom videregående skole, grunnskole og arbeidsliv.

- 2021: Helhetlig yrkesfaglig utdanningsløp – ny modell for vg3 fagopplæring i skole (HUK)
- 2023: Elevtjenesten i Agder, rammer og retningslinjer (HUK)
- 2023: Plan for rusforebyggende arbeid i Agder (Fylkestinget)
- 2024: Helhetlig system for karriereveiledning i Agder (HUK) + opprettelse av nettverk rådgivere
- 2024: Plan for kompetanseheving innen karriereveiledning og inkludering (Fylkestinget)

Agder «tjuv-startet» arbeidet med Fullføringsreformen gjennom å vedta en satsing på helhetlige yrkesfaglige utdanningsløp og en ny modell for vg3 fagopplæring i skole i 2021. De videregående skolene i Agder fikk tildelt midler slik at de kunne følge opp egne elever uten lære plass. Målet var at skolene skulle utvikle systemer, kompetanse, metodikk, nettverk og ressurser til å mobilisere og kvalifisere en større andel av årskullene til lære plass. Det ble også pekt på at ungdomsveileder på alle skoler kunne bidra til god kvalitet. Standardisering av elevtjenesten i Agder, samt planer for rusforebyggende arbeid og karriereveiledning er utarbeidet og iverksatt for å støtte opp om dette arbeidet.

Nå jobbes det med å utvikle en felles plattform for trygt og godt skolemiljø der

helsefremmende tilnærming og elevmedvirkning er to av flere sentrale faktorer.

3.2 Tett oppfølging av ungdom og etablering av kvalifiserende møteplasser

Enkelte ungdom er mer utsatte enn andre og målrettede tiltak er nødvendige overfor sårbare ungdom som står i fare for å avbryte skolegangen. Målrettet forebygging forutsetter kunnskap om disse gruppene, hvem de er, hvorfor de er utsatt og hvilke tiltak som kan redusere risiko. Relasjonelle utfordringer ser ut til å være høyrisikofaktor for å havne utenfor skole og arbeidsliv. Forskning viser at tett og langvarig individuell oppfølging virker (Fyhn, Radlick og Sveinsdatter 2021). Både gjennom Lindesneslosen og Venneslabrua har ungdomsveiledertjenesten vist seg å ha effekt slik at flere ungdommer klarer å stå i ordinære løp, enten på skolen eller i arbeidslivet. Intensjonen er å innføre ungdomsveiledere i skolen i hele Agder. Status for hver region er beskrevet videre i rapporten.

I 2022 startet et 5 årig forskningsprosjekt, «Ung Support», på etablert ungdomsveiledertjeneste i Vennesla og Østre Agder. Ungdomsveiledere i Lindesneslosen og i Kristiansand ble senere innlemmet. «Ung Support» er et forskningssamarbeid mellom Norce, NAV og Agder fylkeskommune, støttet av Forskningsrådet, som følger både implementering og effekt av tjenesten.

Kommunale og fylkeskommunale ungdomsveiledere inngår i et profesjonsfelleskap der det utvikles felles metodisk tilnærming til ungdom 15–24 år. Profesjonsfelleskapet bygger på plattformen som er beskrevet i dokumentet «Ungdomsveiledertjenesten i Agder – rollebeskrivelse, målgruppe og arbeidsmetodikk». Inkluderingskompetanse og prinsippene i Supported Employment (SE) vektlegges i arbeidsmetodikken.

Til tross for iherdig innsats fra skoler og annet støtteapparat, ser enkelte ungdom ingen annen utvei enn å avbryte skolegangen. Andre velger å avstå fra å søke eller starte en videregående opplæring. Når dette skjer, blir ungdommen kontaktet av Oppfølgingstjenesten (OT) som dekker hele Agder for bistand og veiledning videre. Det er viktig for ungdom som har avbrutt skole å komme i gang med aktivitet raskt. I den forbindelse har fylkeskommunen i samarbeid med NAV og kommuner etablert kvalifiserende møteplasser i noen områder i Agder, se status for hver region videre i rapporten.

Målet med de kvalifiserende møteplassene er å motivere ungdom til videre opplæringsløp eller arbeid. Dette gjøres ved å tilby sosialt fellesskap, legge til rette for å ta opp fag som mangler eller gjennom arbeidspraksis. Intensjonen er at ungdom i hele Agder skal ha tilgang til en kvalifiserende møteplass.

3.3 Forpliktende samarbeid med arbeidslivet

Arbeidslivet er en sentral samarbeidspartner i opplæringsløpet for barn og unge. Dette gjelder karrierelæring gjennom bedriftsbesøk, utplassering og arbeidspraksis, sommerjobber og lærlingeplasser. Mange bedrifter i Agder ønsker å bidra og ser muligheter til å sikre fremtidig rekruttering og ser en merverdi ved at ungdom kan tilføre bedriftene nye ideer og verdier.

Arbeidslivet i Agder ønsker også å bidra til å inkludere utsatt ungdom. I den forbindelse etterlyses det et tettere og forenklet samarbeid med det offentlige hjelpeapparatet. Et mer forpliktende samarbeid med arbeidslivet bør derfor dreie seg om å innføre ordninger som styrker kvalifisering og oppfølging på ordinære arbeidsplasser. Ungdomsveiledere som følger tett opp ungdom og arbeidsplassen der de får sin opplæring, er eksempel på en slik ordning. Ungdomsveiledere bidrar til økt inkluderingskompetanse i bedrifter ved at oppfølging som tidligere har vært mer rutinebasert, nå gjøres gjennom refleksjon rundt muligheter og løsninger. Løsninger skapes sammen med ungdom og arbeidsgiver.

4 Status – østre Agder

Østre Agder er i denne sammenheng kommunene Grimstad, Arendal, Froland, Tvedestrand, Vegårshei, Risør, Åmli og Gjerstad. Oppfølgingstjenesten ved Lillesand videregående skole som følger opp ungdom som har avbrutt skolegangen med bostedsadresse i Lillesand og Birkenes kommune, er involvert i etablering og utvikling av kvalifiserende møteplasser øst i Agder. Grimstad UngdomsHub er åpen for ungdom fra disse to kommunene.

4.1 Bakgrunn og ståsted

Som tidligere nevnt er andelen unge utenfor skole og arbeid, høyere i østre del av Agder enn i resten av fylket. Dette var bakgrunnen for fylkestingsvedtaket for denne regionen i 2022.

I østre del av Agder var det også gjort gode erfaringer med samarbeid mellom fylkeskommune, NAV og kommuner gjennom losordningen og tiltaket «Klart du kan» (2019 – 2022). Formålet med «Klart du kan» var å bidra til økt motivasjon og livsmestring for ungdom med svært høy risiko for utenforskap. Tiltaket «Klart du kan» ble lagt ned i 2022, men samarbeidet fortsatte og losene i tiltaket ble overført til videregående skoler som ungdomsveiledere. Det etablerte samarbeidet fikk navnet «Arbeidsgivernetverket» og ble utgangspunkt for utvikling og etablering av en felles ungdomsveiledertjeneste og kvalifiserende møteplasser både i Grimstad og i Arendal i henhold til fylkestingsvedtaket i mai 2022.

I utviklings- og etableringsfasen av tiltak i østre del av Agder har Agder fylkeskommune hatt tett dialog og samarbeid med NAV Arendal og NAV Grimstad. Det har også vært dialog med øvrige NAV kontor, kommuner og Østre Agder interkommunalt Politisk Råd.

4.1.1 Ungdomsveiledertjenesten

Med bakgrunn i erfaringer fra Lindesneslosen og Venneslabrua og innføring i SE-metodikk ble det i løpet av 2022/2023 etablert et team av ungdomsveiledere øst i Agder som koordineres av en metodeveileder.

Skole	Ant.	Organisasjonstilhørighet
Dahlske vgs	2	Agder fylkeskommune + NAV Grimstad
Sam Eyde vgs	3	Agder fylkeskommune + NAV Arendal + Arendal kommune
Tvedestrand vgs	1	Agder fylkeskommune

Ved årsskifte 2023/2024 ble ungdomsveilederne fra NAV Grimstad og Arendal kommune trukket ut av teamet grunnet kommuneøkonomi. Av samme grunn trekkes også ungdomsveilederen fra NAV Arendal ut av teamet i juni i år.

Samtidig jobbes det med å koble på kommunale ungdomsveiledere/ungdomsloser til teamet.

- Froland kommune: 1 ungdomslos ble koblet på teamet i juni 2024, men ble i kommunestyret i desember samme år vedtatt lagt ned på grunn av den økonomiske situasjonen.
- Åmli kommune: 1 ungdomslos er med i teamet fra august 2024
- Tvedestrand kommune: Planlegger å starte opp med ungdomslos fra august 2025
- Vegårshei kommune: Planlegger å starte opp med ungdomslos fra august 2025

Det er også en mulighet for at Risør kommune starter opp med ungdomslos fra skolestart i år. Videre har det vært dialog med både Arendal og Grimstad kommune om restart av samarbeidet mellom ungdomsskole og videregående skole om ungdomsveiledere.

4.1.2 Kvalifiserende møteplasser

Høsten 2022 ble det etablert en midlertidig Kvalifiserende møteplass i Arendal – «Jobbskolen på Fløyheia» i regi av fylkeskommunen. Fra januar 2023 involverte NAV Arendal seg i satsingen. I felleskap utviklet og etablerte NAV Arendal og Agder fylkeskommune en permanent kvalifiserende møteplass i Arendal som har fått navnet Dampen. Denne møteplassen ble åpnet i august 2023 med NAV Arendal som tiltakseier. Dampen er en møteplass for ungdom mellom 16 og 29 år som hverken er

i skole eller i arbeid. Her kan ungdom møte NAV veiledere, veiledere fra Jobbklar Ung, OT-rådgivere eller andre trygge voksne som kan motivere og veilede dem til videre skolegang, arbeidspraksis eller til økt sosial trygghet og kompetanse. Sam Eyde videregående skole bidrar med lærerressurser for ungdom som ønsker å ta fellesfag som privatist. Dampen samarbeider også med ulike kommunale tjenester i Arendal kommune som bidrar med tema/foredrag og andre tiltak. Sammen med Arendal kommune har Dampen organisert sommerjobbprosjekt for ungdom som er utenfor skole og arbeid. Det er til enhver tid ca. 120 ungdommer registrert på Dampen og mange av disse følger undervisning for privatisteksamen.

Parallelt med utvikling og etablering av Dampen ble det også etablert en kvalifiserende møteplass i Grimstad - Grimstad Ungdomshub -, som offisielt ble åpnet i november 2023. Etablering av Grimstad Ungdomshub var besluttet i Grimstad kommunestyre et par år før. Grimstad Ungdomshub er bygd opp tilsvarende som Dampen, med samme målgruppe og mål. I Grimstad Ungdomshub er det imidlertid samlet flere kommunale tjenester for ungdommen under samme tak, slik at det er «en dør inn» for ungdom som har behov for veiledning og støtte. Det er også tilbud om undervisning i fellesfag for ungdommen som har behov for og er motivert for dette. Her er det Dahlske videregående skole som bidrar med lærerressurser. Det er ca. 100 ungdom som benytter tilbud i Grimstad Ungdomshub.

4.2 Satsing videre

Det er etablert et team av ungdomsveiledere i skole med både kommunale og fylkeskommunale veiledere, men som tidligere nevnt i rapporten, har flere kommuner avsluttet samarbeidet grunnet den økonomiske situasjonen. Det er behov for å styrke samarbeidet om ungdomsveiledere i regionen ved raskt å få på plass en fylkeskommunal ungdomsveileder ved Sam Eyde videregående skole som er den største videregående skolen i Agder. I tillegg vil det være viktig å restarte samarbeidet om ungdomsveiledere med Arendal og Grimstad kommune for å sikre den kritiske overgangen fra ungdomsskole til videregående opplæring.

De kvalifiserende møteplassene fungerer bra, men det er fortsatt et potensiale for videreutvikling av nye effektive måter å jobbe sammen på for å nå flest ungdommer. Interesse og pågang fra kommunene lengst øst i Agder om et tilbud til ungdommene der, bør utredes videre.

Videre bør det satses på tettere og mer strukturert samarbeid med arbeidslivet. I dette arbeidet kan vi bruke erfaring fra prosjekter både i regionen og Agder ellers.

Fylkeskommunen, ved administrasjon og de videregående skolene, må avklare ansvar og roller i det videre samarbeidet. I østre Agder ble det avsatt midler til å engasjere en koordinator fra fylkesadministrasjonen som skulle bidra i en

oppbyggingsperiode på 3 år. Agder fylkeskommune har slik kunnet ivareta sin pådriver rolle på en god måte. Koordinatoren har også ivaretatt mange operative oppgaver inn i samarbeidet. Disse oppgavene må fra 2026 ivaretas av andre.

4.3 Samarbeid

Samarbeidet mellom NAV, kommuner og fylkeskommune for etablering av kvalifiserende møteplasser og utvikling av ungdomsveiledertjenesten har vært et spennende utviklingsarbeid. Dette til tross for utfordringer med å etablere samarbeid om ungdomsveiledere i skole. En viktig faktor for samarbeidet har vært etablering av samarbeidsforumet «Arbeidsgivernetverket» der framdrift, koordinering og videre prioriteringer av tiltakene har vært tema. Videre er det utarbeidet konkrete samarbeidsavtaler om drift av de kvalifiserende møteplassene. Dette har gitt et godt grunnlag for samarbeidet og resultatene vi nå ser.

Både Dampen og Grimstad Ungdomshub har utviklet seg til viktige kompetansesentre med et tett samarbeid mellom ulike aktører som NAV, Oppfølgingstjenesten, ulike kommunale tjenester, Jobbklar, Jobbsentralen, Karriere Agder og videregående skoler. Dette gir spennende ringvirkninger og muligheten for å samarbeide på nye måter. Sommerjobb prosjektet på Dampen i samarbeid med Arendal kommune er et eksempel på dette. Her får over 50 ungdom som ikke er i skole eller i arbeid mulighet for å få en ordinær sommerjobb med tett oppfølging av veiledere.

Et annet eksempel er prosjekt «Krafttak for ung inkludering i industrien» i regi av Grimstad Ungdomshub. Gjennom prosjektet rekrutteres ungdom utenfor skole og arbeid til sveiseopplæring og deretter fast jobb som sveisere på Nymo. Prosjektet er et samarbeid mellom Grimstad Ungdomshub, Agder fylkeskommune, NAV Agder og Nymo. Et mål med prosjektet er at dette kan danne mal for andre tilsvarende samarbeidstiltak med arbeidslivet.

Det nye ungdomsprogrammet, som skal få flere unge i arbeid, og som er finansiert av staten, gir mulighet for videre utvikling av samarbeidet på tvers. Arendal er sammen med Kristiansand pilotkommuner i Agder. Dampen vil bli involvert i dette arbeidet. I første omgang vil ungdom bli involvert gjennom en høringsprosess nå i vår. Oppstart av ungdomsprogrammet er lagt til Arendalsuka 2025.

4.3 Utfordringsbilde

Økonomisituasjonen i kommunene og fylkeskommunen gjør det vanskelig å etablere stabile og forutsigbare tiltak basert på samarbeid. Særlig har det vært utfordrende med reduserte og uforutsigbare ressurser til ungdomsveiledertjenesten. På Sam Eyde vgs er antall ungdomsveiledere blitt redusert fra 3 til 1 de siste to årene. Dette har resultert i manglende kontinuitet og kvalitet i tjenestetilbudet. Ressursmangelen gjør at bare et fåtall av de som har behov får oppfølging

I østre Agder er det nå etablert og gjort erfaringer med virkningsfulle samarbeidstiltak. Fremdeles er det mange tiltak og aktører som retter seg mot forebygging av varig utenforskap hos unge i regionen. Med bedre oversikt over ressursene og effekter av tjenestene, vil det være enklere for det offentlige å vurdere hva det er ønskelig å samarbeide om, samt prioritere virkningsfulle tiltak på tvers av kommune, fylkeskommune og Nav. Det er behov for å lage en helhetlig modell. I Arendal kommune jobbes det nå med å lage en kommunedelplan for satsing på unge i Arendal. Dette kan kanskje være starten på å lage en oversikt for hele regionen.

5 Status – Kristiansand

Kristiansand omfatter her bo og arbeidsstedsregion Kristiansand. Det betyr at etablert samarbeid som her blir beskrevet, fortrinnsvis når frem til ungdom i Kristiansand, Vennesla og Birkenes kommune. Ungdom tilhørende Lillesand og Birkenes kan benytte tilbud i Østre del av Agder. Samarbeid om tilbud til ungdom i Lindesnes kommune blir omtalt i eget avsnitt.

5.1 Bakgrunn og ståsted

Samarbeidet om **Jobbskolen i Kristiansand** ble etablert i 2013. Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune, gjennom Nav Kristiansand, samarbeider om å gi ungdom utenfor skole og arbeid (16 -25 år) et tilbud om sosiale aktiviteter, opplæring og arbeidspraksis. Nav Kristiansand har ansvar for stedlig ledelse og veiledere som følger opp med sosiale aktiviteter, økonomisk veiledning, arbeidspraksis med mer. Agder fylkeskommune ved Kvadraturen videregående skole, legger til rette for opplæring og eksamen i enkelte fag. Oppfølgingstjenesten og Karriere Agder Kristiansand bidrar med karriereveiledning. En styringsgruppe for samarbeidet er etablert. Jobbskolen i Kristiansand er finansiert gjennom en fordeling av kostnader der Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune bidrar. Ca. 150 ungdommer blir årlig rekruttert gjennom fylkeskommunens Oppfølgingstjeneste eller via Nav.

Venneslabrua, et 5-årig nasjonalt finansiert prosjekt, ble i 2024 overført til ordinær drift. Prosjektet ble etablert som et samarbeid, mellom Agder fylkeskommune, Vennesla kommune og Nav. Målet var å etablere ungdomsveiledere som gir tett oppfølging til ungdom i skolen, som skulle føre til at færre ungdommer ble registrert for oppfølging og ytelser i Nav. Resultatene og erfaringene fra dette prosjektet, og tilsvarende prosjekt i Lindesnes, er så gode at ungdomsveiledere i skolen er ønsket i hele Agder. Kompetansen som er bygd opp i Venneslabrua beholdes ved at de fem stillingene videreføres. Vennesla kommune finansierer nå en stilling og Agder fylkeskommune finansierer 4 stillinger. Kompetansen spres videre ved at en stilling er flyttet til Kristiansand. Gjennom samarbeidet med programmet Flere i Arbeid ble det i 2024 startet en pilot for å etablere en felles ungdomsveiledertjeneste med metodisk

oppfølging fra Vennesla. Våren 2025 inngår nå 3 fylkeskommunale og 4 kommunale ungdomsveiledere i piloten.

Kristiansand kommune etablerte i 2021 programmet **«Flere i arbeid»**. Agder fylkeskommune bidrar inn i programmet ved representasjon i Sponsorstyret (Tine Sundtoft), Operativt programstyre (Arly Hauge) og med ressurspersoner inn i de ulike prosjektene og utviklingsarbeidet.

5.2 Satsing videre

«Flere i arbeid» er et sektorovergripende samarbeid som jobber med å finne ut hvilke strukturelle grep som best bidrar til å få flere unge til å gjennomføre skole og å finne sin plass i arbeidslivet. Et viktig utgangspunkt er erfaringer Nav har gjort i arbeidet med å utvikle inkluderingskompetanse. Veiledere i Nav kombinerer standardisert saksbehandling med arbeidsplassorientert oppfølging (Hybridmodellen). Denne modellen kan forbedre samarbeidet mellom Nav-veileder, bruker og arbeidsgivere. Prinsippene i modellen anvendes nå også i arbeidet med inkludering og tettere oppfølging av elever/læringer under opplæring. Programmet Flere i Arbeid har formulert følgende ønsket situasjon når programmet i løpet av 2025 avvikles og inngår i drift:

Endringsmål: Flere unge under 30 år blir kvalifisert og kommer i varig arbeid!

Delmål med noen viktige tilhørende tiltak og aktiviteter løftes frem:

- Kvalifisering av en større andel av arbeidsstyrken ved å
 - Utvikle ordninger som styrker overgang til videregående skole og valg innen yrkesrettede utdanningsprogram (yrkesrettede utdanningsvalg)
 - Etablere og bygge ut en felles ungdomsveiledertjeneste i videregående skole og pilotere ungdomsveiledere i overgangen fra ungdomsskole til videregående skole (inngår i forskningssamarbeidet «Ung Support»)
 - Innføre ordninger som styrker kvalifisering og oppfølging på ordinære arbeidsplasser (arbeidsledermodellen innen helsefag og hybridmodellen)
- Bedre samhandling mellom de lokale og regionale aktørene ved å
 - Etablere et varig og forpliktende inkluderingspartnerskap med felles strategi knyttet til mål, styring og samhandling.
- Prioritering av virkningsfulle tiltak og forbedrede arbeidsformer som
 - Gjør det enklere for unge å gjennomføre skole og komme i jobb og gjør det enklere for arbeidsgivere å rekruttere dem.
- Tiltak som gjør det enklere for arbeidsgivere å inkludere og kvalifisere i egne bedrifter som
 - Bedriftspakken (verktøy for rekruttering)
 - Nye ordninger for ansettelser i kommune
- Identifisert behov for eventuelle systemendringer innen lov og avtaleverk ved

- Kartlegging av lokale og nasjonale barrierer og lokalt handlingsrom.
- Kompetanse på inkludering er økt hos arbeidsgivere, hos ledere og å arbeidsplassen gjennom å etablere
 - Lavterskel nettverksarena for arbeidsgivere og kurs
 - «Flere i arbeid garantien» for mobilisering og helhetlig koordinert samarbeid med arbeidsgivere

5.3 Samarbeid

Beskrivelser av mål og innsatsområder i Programmet Flere i arbeid og vedtak i Fylkestinget desember 2023 «Bedre levekår – satsing på unge i Agder», er i stor grad sammenfallende og gir gjensidig inspirasjon til utvikling og samarbeid. Samarbeidet med Flere i arbeid er omfattende med mange prosjekter og annet utviklingsarbeid. Samarbeidet inkluderer drift av Jobbskolen i Kristiansand og en pilot som utvikler og prøver ut en felles ungdomsveiledertjeneste. Agder fylkeskommune er også involvert i utvikling og utprøving av «Flere i Arbeid» garantien.

Agder fylkeskommune viderefører det godt etablerte samarbeidet med Vennesla kommune om en felles ungdomsveiledertjeneste.

5.4 Utfordringsbilde

Kristiansand har en høyere andel unge utenfor skole og arbeid enn andre storbyer. Hovedutfordringen er langvarig og varig utenforskap med mange unge som mottar uføretrygd og arbeidsavklaringspenger (AAP).

Erfaringer som er gjort gjennom programmet Flere i arbeid og prosjektet Venneslabrua har synliggjort at det er et stort lokalt handlingsrom for å forebygge utenforskap og få flere i arbeid dersom de ulike aktørene jobber sammen om felles mål og felles målgruppe. Aktørene som leverer oppfølging og tjenester til ungdom har blitt bedre til å finne løsninger i enkeltsaker. På systemnivå er det behov for oversikt over tilgjengelige ressurser, og en løsning på hvordan man kan finansiere virkningsfulle tiltak på tvers av ulike ansvarsområder i kommunen, være svært viktig. Det mangler forutsigbare finansieringsmodeller for å få tilbudet om arbeidsledere og ungdomsveiledere inn i ordinær drift. Selv om Jobbskolen i Kristiansand er innarbeidet i drift, er samarbeidet om økonomi krevende i en tid med innsparinger i kommunale og fylkeskommunale budsjetter. «Samarbeid på tvers» må derfor få en tydeligere plass i handlings og økonomi planer (HØP) og være tema i budsjettprosesser.

Programmet Flere i arbeid utvikler gjennom prosjektet «Inkluderingspartnerskap», et forskningssamarbeid med Norce, en ny styrings og samhandlingsplattform mellom fylkeskommune, Nav-fylke, kommuner og arbeidsliv. Det er behov for et overordnet samarbeidssystem i drift, som understøtter et systematisk arbeid omkring unge

utsatte som trenger støtte til å gjennomføre skole og komme i jobb. Et slikt samarbeid i drift på tvers av kommune, fylkeskommune, Nav og arbeidsliv vil redusere barrierer og være en motor for å identifisere og prioritere virkningsfulle tiltak på tvers av de ulike aktørene. Prioritering av tiltak treffer oss ulikt både på tvers av organisasjoner, men også internt. I det pågående arbeidet om å utvikle struktur og avtaler for samarbeid, kan det være en viss fare for «overbyråkratisering». Det viktigste fremover er at det etablerte samarbeidet videreføres og forankres bedre i etablerte planer og avtaler.

6 Status – Setesdal

Setesdal omfatter her kommunene Bykle, Valle, Bygland, Evje og Hornes og Åseral som inngår i Setesdal interkommunalt politiske råd (IPR)

6.1 Bakgrunn og ståsted

Utfordring med ungt utenforskap varierer fra kommune til kommune. I regionen er det Evje og Hornes kommune har høyest andel mellom 15 – 29 år som er utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEET).

Den fylkeskommunale Oppfølgingstjenesten følger opp ungdom som avbryter opplæringsløpet i samarbeid med NAV og arbeidsliv. Målet er å få ungdom motivert til å fullføre opplæringen gjennom tilbakeføring til skolen eller opplæring gjennom arbeidspraksis. I regionen er det ulike nettverk både innenfor oppvekst og helse som samarbeider på tvers av kommunegrensene for å bedre barn og unges oppvekstsvilkår. Det er også etablert et rådgivernettsverk mellom videregående skole og ungdomsskoler for blant annet å styrke karriereveiledning og sikre den kritiske overgangen mellom grunnskole og videregående opplæring.

Arbeids- og inkludering bedriftene, Setpro og Aktiv Åseral jobber aktivt med tiltak for å inkludere flere i samfunns- og arbeidsliv, og i Bykle kommune er Brynjeprojektet etablert med formål om å øke innenforskapet.

6.2 Satsing videre

Med bakgrunn i fylkestingsvedtaket «Bedre levekår- satsing på ung i Agder» tok fylkeskommunen initiativ til en prosess for å utrede muligheter for samarbeid på tvers i regionen med formål om å forebygge og redusere ungt utenforskap i regionen. I november 2024 ble en orienteringssak med dette tema behandlet i styret i Setesdal IPR. Videre er saken blitt behandlet i de fem kommunestyrene i løpet av vinteren. En bredt sammensatt arbeidsgruppe vil fram til høsten utarbeide en rapport med konkrete forslag til tiltak som regionen sammen bør satse på videre. Rapporten vil bli behandlet både i den enkelt kommune og i Setesdal IPR. I dette arbeidet vil vi bygge

på det som finnes allerede og som vi vet virker, få frem forslag til struktur for samarbeid på tvers, men også eventuelle barrierer og utfordringer som kan oppstå.

6.3 Samarbeid

I regionen er det som tidligere nevnt ulike nettverk som jobber med barn og unges oppvekstsvilkår. I arbeidet som nå er påbegynt er det nedsatt en arbeidsgruppe som er bredt sammensatt fra hele regionen og på tvers av sektorer og forvaltningsnivå. Her deltar videregående skole, NAV, representanter fra kommunene, arbeids- og inkluderingsbedrifter, representant fra Setesdal IPR og representanter fra arbeidslivet.

6.4 Utfordringsbilde

I region Setesdal er det forholdsvis lite erfaring med samarbeidsprosjekt rettet mot ungdom, slik vi finner i andre regioner av Agder. Region Setesdal har også en mer spredt bosetting og store avstander som utfordrer det å samle ungdom på tvers av kommunegrenser. Etablert arbeidsgruppe vil arbeide videre med å utdype et utfordringsbilde for regionen og finne forslag til samarbeid på tvers som kan forebygge varig utenforskap hos unge i Setesdal.

7 Status – Lindesnes

Dersom man følger Agder sin inndeling i bo og arbeidsstedsregioner, vil Lindesnes tilhøre region Kristiansand. Lindesnes har imidlertid lang tradisjon for samarbeid på tvers der fylkeskommunen, nærliggende kommuner og arbeidsliv har funnet sammen i mange spennende prosjekter. En stor del av ungdommen i Lindesnes søker til Mandal videregående skole. Lindesnes omtales derfor som en egen region her.

7.1 Bakgrunn og ståsted

Lindesneslosen ble allerede i 2012 etablert som et «samarbeid på tvers» og er nå godt innarbeidet som et tilbud til ungdom på ungdomstrinn og i videregående opplæring. Lindesnes kommune har to stillinger og fylkeskommunen har en stilling som nå inngår i en felles ungdomsveiledertjeneste i Lindesnes. I Lindesnes er ungdomsveilederne godt organisert sammen med fylkeskommunens Oppfølgingstjeneste. Prinsipper for inkludering og metodisk oppfølging (Supported Employment) er godt innarbeidet i skolene og i bedrifter som tar imot ungdommene til sommerjobber, praksis, som lærling eller varig arbeid. Det er etablert en styringsgruppe som ivaretar samarbeid om drift og utvikling av Lindesneslosen. I Lindesnes har man også gjort noen erfaringer med å etablere en «Kvalifiserende møteplass». Ca. 20 - 30 ungdommer treffes 2 halve dager i uka der de møter ulike aktiviteter i regi av den fylkeskommunale Oppfølgingstjenesten med bistand fra Frisklivssentralen i kommunen.

7.2 Satsing videre

Lindesnes ønsker nå å bygge ut og videreutvikle et tilbud om Kvalifiserende møteplass til ungdom som er utenfor skole og arbeid. Behovet for en slik møteplass skal bidra til å nå frem til de ungdommene som er lengst borte fra opplæring og arbeid.

De gode erfaringer som gjort gjennom etablering og drift av Lindesneslosen videreføres gjennom nye prosjektsamarbeid. Prosjektet «Innaskjærs» er et samarbeid der næringsliv, fylkeskommune og kommune har fått midler gjennom Sørlandets kompetansefond til å utvikle en «karrieremodell» Modellen skal gi elevene yrkeskompetanse og en varig tilknytning til arbeidslivet. Prosjektets fokus er å støtte de mest utsatte ungdommene, men vil ha en nytteverdi for alle elever. Modellen skal støtte mestring av overganger mellom skole, arbeidsliv og samfunn, basert på erfaringer og kunnskap fra Lindesneslosen,

7.3 Samarbeid

Lindesnes har, gjennom mange prosjekter, lang erfaring med «samarbeid på tvers». Egne styringsgrupper for de ulike prosjektene er etablert og avviklet underveis. Dette bør kunne være et godt utgangspunkt for å utvikle en ny styrings- og samhandlingsplattform med et mer overordnet og langsiktig perspektiv på samarbeid. Samhandlingsplattformen må ivareta behov for avtaler og struktur i samarbeidet mellom fylkeskommunen, Nav, kommunen og arbeidslivet. En videreutvikling av samarbeidet rundt en Kvalifiserende møteplass for ungdom i regionen, vil da enklere kunne realiseres.

7.4 Utfordringsbilde

Selv om man gjennom flere år har arbeidet godt sammen om tiltak som forebygger og fanger opp ungdom, er behovet fortsatt til stede. Tilbakemeldinger fra Oppfølgingstjenesten går på at vi fremdeles ikke når frem til all ungdom som trenger oppfølging. Særlig er behovet for tiltak som fanger opp ungdom som er lengst borte fra opplæring og arbeid stort.

8 Status – Lister

8.1 Bakgrunn og ståsted

Flekkefjord kommune tok i 2019 initiativ til et samarbeid om et tilbud til unge utenfor skole og arbeid. Lister Jobbskole ble etablert som et samarbeid mellom Flekkefjord kommune, Nav og Agder fylkeskommune. Tilbudet er beregnet på ungdom mellom 16 og 25 år i hele Lister regionen. Sirdal og Kvinesdal kommune gikk etter hvert inn i samarbeidet og bidro med finansiering. Samarbeidet om Lister Jobbskole er en

suksess for de ca. 20 –25 ungdommene som årlig har mottatt tilbudet. Det sammenfaller også med ønsker som løftes frem gjennom tilbagemeldinger fra ungdom som er utenfor skole og arbeid. Utfordringer er knyttet til at tilbudet ikke fanger unge i hele regionen, noe som forklares med reisevei og mangel på geografisk tilhørighet. Svak forankring og kortsiktighet i planer og budsjett gir utfordringer med å beholde kontinuitet i tilbudet. Kvinesdal kommune trakk seg ut av samarbeidet i 2025.

Med bakgrunn i fylkestingets vedtak desember 2023 i saken «Bedre levekår – satsing på unge i Agder, oppfordret Kommunedirektørutvalget i Lister Agder fylkeskommune til å lede ei arbeidsgruppe. Arbeidsgruppa skal i løpet av våren 2025 utarbeide en rapport som skal beskrive mulig samhandling knyttet til temaet «Forebygging av varig utenforskap hos unge – samhandling i region Lister». Rapport med analyse av utfordringer og forslag til mulig samarbeid blir levert KDU-Lister mai 2025.

8.2 Satsing videre

Anbefalinger fra oppnevnt Arbeidsgruppe våren 2025 er at Lister fremover må prioritere å videreutvikle samarbeidet rundt utsatt ungdom. Tiltakene som løftes frem:

- En utvidelse av samarbeidet om Jobbskolen i Lister.
En felles møteplass for ungdommer utenfor skole og arbeid i hele regionen. Møteplassen skal ivareta flere funksjoner/tjenester – også koordinering mot næringsliv. Må vektlegge og bygge opp god kompetanse og sikre forutsigbar drift. Bør vurdere mulighet for to lokasjoner (Flekkefjord og Lyngdal) og et nytt navn. Et samarbeid med Amento AS, en arbeidsinkluderingsbedrift eid av de seks kommunene i Lister sammen med Agder fylkeskommune, med lokaler i Lyngdal og Flekkefjord, bør vurderes nærmere.
- Samarbeid om å etablere en felles ungdomsveileder-tjeneste som skal bistå ungdommer med å få/opprettholde en god relasjon til skole eller arbeidsliv. Ungdomsveiledere skal også ha et spesielt fokus på å sikre overgangene fra ungdomsskole til videregående opplæring, og overgangen fra videregående skole til opplæring i bedrift. Bør vurdere å ta utgangspunkt i ordningen som Lister barnevern har etablert og samtidig vurdere muligheter for koordinering mot tilsvarende ressurser i kommunene, Nav og evt andre.

8.3 Samarbeid

I Lister vil det være viktig å ta utgangspunkt i og bygge videre på det gode samarbeidet som er etablert mellom skole og arbeidsliv. Etablert samarbeid og erfaringer fra Lister Jobbskole og Lister barnevern bør med stor fordel kunne være et grunnlag for videreutvikling av samarbeid rundt utsatt ungdom i hele regionen. Et samarbeid som trekker inn Amento AS, muligens innenfor rammen av offentlig-

offentlig samarbeid, bør utredes nærmere.

8.4 Utfordringsbilde

Regionen trenger å utvikle et mer systematisk og forpliktende samarbeid som bidrar til mer inkludering og rekruttering av ungdom til arbeidslivet. I den forbindelse trenger kommunene i Lister bistand fra regionale aktører til å koordinere seg og etablere tiltak som skal dekke hele regionens behov. Det er etablert mye godt samarbeid mellom skole og arbeidsliv, men samarbeidet rundt utsatt ungdom er fortsatt utfordrende. Modellen for samarbeidet rundt Lister Jobbskole anses ikke å være bærekraftig. Arbeidsgruppa som leverer rapport til KDU mai 2025 anbefaler å vurdere muligheten til å omprioritere driftsmidler for Lister Jobbskole inn mot oppbygging av en ny Kvalifiserende Møteplass.

9 Oppsummering – status hele Agder

Kommunene i Agder har ulik erfaring med utviklingsprosjekter og samarbeid på tvers som er innrettet for å løse samfunnsutfordringen varig utenforskap hos unge. For unge i Agder har dette resultert i ulik type og grad av tjenestetilbud. Gjennom vedtak i Fylkestinget er det rettet fokus på at Agder fylkeskommune skal forebygge utenforskap ved å kvalifisere ungdom for arbeidslivet. Dette er delvis etablert gjennom flere ulike lokale initiativ og prosjekter. Erfaringene fra og effekten av de lokale prosjektene er gode og bør derfor fortsatt innarbeides i ordinær drift, trappes opp, og utvides slik at ungdom i hele Agder får et likeverdig tilbud.

Satsingen på å bygge profesjonsfelleskap av ungdomsveiledere i skole og samarbeid om etablering og drift av Kvalifiserende møteplasser løftes frem og vurderes nå som aktuelle og virkningsfulle tiltak i hele Agder. Disse samarbeidstiltakene bidrar til økt inkluderingskompetanse og nye måter å samarbeide på. Veiledere som representerer ulike tjenester, gjør erfaringer med å kombinere standardisert saksbehandling ved å sette ungdommen i sentrum og koble på den oppfølging og bistand som trengs. Fokus rettes på muligheter og løsninger, og oppfølging av veiledere gis både til ungdom og skole og/eller arbeidsplass.

I det utviklingsarbeidet som nå foregår i regionene i Agder er det identifisert flere barrierer. Etablering og drift av samarbeidstiltakene profesjonsfelleskap for ungdomsveiledere og Kvalifiserende møteplasser i hele Agder støter på utfordringer med styring og finansiering. Samarbeid på tvers er spesielt krevende når parter som inngår i samarbeidet ikke har god nok oversikt over ressurser som rettet mot ungdom og det ikke er felles forståelse for ønskelige effekter, gevinster og samfunns mål.

Prioritering av virkningsfulle tiltak på tvers av kommune, fylkeskommune og Nav bør gjøres ut ifra

- felles ønskelige effekter, gevinst og samfunns mål

- felles strategi om å følge opp og måle effekter, rapportere på tiltakene
- felles tiltak om å aktivt kartlegge ressurser som jobber med målgruppen utsatte unge
 - hvor mye ressurser har vi totalt sett, hva bør vi prioritere og hva bør vi slutte med?
 - hvilke tjenester kan vi med fordel samarbeide andre aktører om?

Samarbeid på tvers er lite synlig i etatenes og sektorenes handlings og økonomiplaner. Det å innarbeide «samarbeid på tvers» som skal forebygge varig utenforskap hos unge i handlings og økonomiplaner kan være en god start. Agder fylkeskommune har startet dette arbeidet.

9.1 Finansiering

I etablering av samarbeidstiltakene ungdomsveiledere i skole og kvalifiserende møteplasser har Agder fylkeskommune lagt til grunn at kommuner og Nav bidrar likeverdig inn med ressurser. Oversikten under viser en estimert oversikt over Agder fylkeskommunes budsjetterte ressurser pr 2025 inn i samarbeidet, fordelt på tiltak i de fem regionene. Veiledere i Oppfølgingstjenesten og Karriere Agder bidrar også inn i samarbeidet. Disse er ikke med i oversikten.

Regioner	Antall ungdoms-veiledere	Kostnader Kvalifiserende møteplasser (i mill.kr)	Estimert total beløp inn i samarbeidet i regionen (i mill. kr)
Østre Agder	3	3,6	6,6
Kristiansand	6	3,0	9,0
Lindesnes	1	0,15	1,2
Lister	0	0,70	0,7
Setesdal	0	0	0
Agder	10	7,45	17,5

I tillegg er det tilsatt en koordinator for perioden 2023 – 2025 for oppbygging og etablering av tiltak med spesielt ansvar for østre del av Agder, men som også bistår i tilsvarende prosesser i andre regioner.

10 Veien videre og forslag til opptrappingsplan

Det er behov for et overordnet samarbeidssystem/styringsorgan på tvers av etater, muligens innenfor hver region, som understøtter et systematisk arbeid omkring unge utsatte som trenger støtte til å gjennomføre skole og komme i jobb. Et styringsorgan på tvers av kommune, fylkeskommune, Nav og arbeidsliv som arbeider for å identifisere og prioritere virkningsfulle tiltak på tvers av de ulike aktørene.

Videregående skoler bør medvirke og ha en sentral rolle. Arbeidet med å prøve ut og

etablere slike styringsorgan er startet og bør videreføres.

Agder fylkeskommune bør videreføre sin rolle som pådriver i samarbeidet, og kan med fordel re-organisere satsingen på «Ung i Agder» internt. De videregående skolene bør trekkes tettere inn i samarbeidet. Det vil være viktig å etablere felles forståelse og grunnlag for å kunne prioritere virkningsfulle tiltak. I tillegg til å innarbeide satsingen i handlings og økonomiplanen (HØP) bør «Ung i Agder» defineres tydeligere som en prosess med prosessleder og arbeidsgrupper der relevante avdelinger og fagkompetanse er representert.

I Agder har vi etter hvert opparbeidet oss nyttige erfaringer om oppfølging av ungdom og nye måter å samarbeide på. Vi vet noe om hva som er virkningsfulle tiltak og som bidrar til økt samhandling. Forskningssamarbeidet Ung Support følger implementering og effekt av ungdomsveileder i skolen og vil gi oss enda mer innsikt. Tilbakemeldinger fra de etablerte kvalifiserende møteplassene viser at tilbudet virker ved at ungdommen legger planer og kommer videre i sine kvalifiseringsløp.

Ungdom i Lister, Kristiansand og Arendal (alder 16 – 30 år), registrert hos Nav, ga høsten 2024 innspill til en høringsuttalelse til Stortingsmelding 33 «En forsterket arbeidslinje – *flere i jobb og færre på trygd*». Innspillene indikerer at ungdom i Agder etterspør nettopp de samarbeidstiltakene vi er i gang med.

En videre opptrapping av tiltakene ungdomsveileder i skolen og kvalifiserende møteplasser anbefales.

10.1 Forslag til opptrapping av fylkeskommunale ungdomsveiledere i perioden 2026 – 2027

Mål:

Det etableres 2 stillinger på store skoler (mer enn ca. 600 elever) og 1 stilling på mindre skoler. Behov for stillinger må også vurderes opp mot skolenes sammensetting av programområder og kompleksitet.

Dette målet vil innebære en estimert opptrapping over 2 år med 6 stillinger i region Kristiansand, 4 stillinger i Østre Agder, 1 stilling i Lindesnes, 2 stillinger i Lister og 1 stilling i Setesdal, i alt ca. 14 stillinger.

De videregående skolene i Agder fikk i forbindelse med satsingen på Helhetlig fag og yrkesopplæring tilført ca. 22 mill. kroner slik at de kunne kvalifisere og følge opp egne elever frem mot læreplass. Målet var at skolene skulle utvikle systemer, kompetanse, metodikk, nettverk og ressurser til å mobilisere og kvalifisere en større andel av årskullene til læreplass. Det ble også pekt på at ungdomsveileder på alle skoler kunne bidra til god kvalitet. Rektorene i de videregående skolene oppsummerte høsten 2023 blant annet med at ungdomsveiledere på hver skole var et viktig tiltak for at utsatte elever skulle gjennomføre.

10.2 Forslag til opptrapping av fylkeskommunens bidrag til samarbeid om Kvalifiserende møteplasser

Mål:

Fylkeskommunen samarbeider med regionene Østre Agder, Kristiansand, Lindesnes, Lister og Setesdal slik at tilbud gjøres tilgjengelig for ungdom i hele regionen. Dette innebærer å vurdere utvidelse med 1 møteplass i Østre Agder, 1 møteplass i region Kristiansand, styrking av etablert møteplass i Lindesnes, re-etablering og styrking av møteplass i Lister, og etablering av 1 møteplass i Setesdal.

Agder fylkeskommune forutsetter at Nav eller en annen aktør tar rollen som tiltakseier og stedlig ledelse. Forutsetninger for samarbeidet som ellers må være på plass:

- Agder fylkeskommune leverer karriereveiledning, oppfølging og undervisning gjennom Karriere Agder, Oppfølgingstjenesten og lokale videregående skoler.
- Nav leverer veiledningstjenester som støtter om fremtidsmuligheter, økonomiske ytelser, kontakt med arbeidslivet og arbeidspraksis
- Kommunene leverer tjenester som støtter opp om sosial tilhørighet, psykisk helse, helsestasjon for ungdom
- Samarbeid med arbeidsliv og bedrifter skal ha en sentral plass.
- Samarbeidspartnere bidrar med forholdsmessig likeverdig finansiering.

10.3 Opptrappingsplan – estimerte kostnader

Tabellen under viser forslag til opptrappingsplan med estimerte tilførte kostnader pr region fordelt på 2026 og 2027 basert på vurderingene i kap.10.1 og 10.2 og nåværende kostnadsoversikt vist i kap. 9.1.

Region	Antall ungdomsveiledere (i 100% stilling)		Kvalifiserende møteplasser (i mill. kr)	
	2026	2027	2026	2027
Østre Agder	2	2		1,2
Kristiansand	3	3		1,2
Lindesnes	1	1	1,0	
Lister	1	1	1,5	
Setesdal	1		1,2	
Agder	7	7	3,7	2,4

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune

Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal

Besøksadresse Kristiansand:
Tordenskjolds gate 25

Org.nr.: 921 707 134
Bank: 3207.28.74993

Besøksadresse Arendal:
Ragnvald Blakstads vei 1

www.agderfk.no

